

AFGØRELSE
(Varmeforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15
1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	[...] over
AFGØRELSE FRA	Energitilsynets afgørelse af 1. december 2003
OM	Beregning af afkølingstarif i Roskilde Kommunes varmekorsyning

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

NÆVNETS	Nævnnsformand, professor, cand.jur. Christen Boye Jacob-
SAMMEN-	sen
SÆTNING	Direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen
I SAGEN	Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 8. december 2003 fra [...], der klagede over Energitilsynets afgørelse af 1. december 2003 om udformningen af Roskilde Kommune, Forsyningsafdelingens afkølingstarif. Energitilsynet fremsendte sin redegørelse samt sagens akter den 6. januar 2004. Tilsynets redegørelse er blevet forelagt [...], der den 23. februar 2004 fremsendte yderligere bemærkninger i sagen.

Fra Energitilsynets afgørelse af 1. december 2003 citeres:

”Ved telefaxer af 6. og 21. november 2003 har De til Energitilsynet fremsendt en klage over Roskilde Kommunes varmekorsynings afkølingstarif. Roskilde Kommune, teknisk forvaltning, har ved skrivelse af 18. november 2003 fremsendt en redegørelse i sagen. En kopi af redegørelsen er vedlagt. Roskilde kommune har endvidere fremsendt en oversigt over gennemsnitlige fremløbs- og returtemperaturer på fjernvarmevandet for forskellige områder i Roskilde kommune i 2003. Denne oversigt er ligeledes vedlagt. I Deres faxer bemærker De, at De har forespurgt Roskilde kommune, om hvor stor forskellen er i fremløbstemperatur for de boliger, der ligger tæt på varmekilden og de boliger, der ligger langt fra. De spørger endvidere, om afkølingstariffen er anmeldt til Energitilsynet. Endvidere klager De over de generelt lave fremløbstemperaturer på fjernvarmevandet.

Energitilsynet skal på den baggrund meddele følgende:

Energitilsynet administrerer prisbestemmelserne i varmemforsyningsloven og kan i medfør af lovens § 21, stk. 4 give pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser, såfremt et forhold er urimeligt eller i strid med lovens §§ 20, 20a, eller 20b eller regler udstedt i henhold til loven, og forholdet ikke ved forhandling har kunnet bringes til ophør.

Som Energitilsynet har opfattet sagen, vedrører den navnlig det rimelige i anvendelsen af en afkølingstarif, når der samtidig er tale om forskelle i fremløbstemperaturerne.

Fra en tidligere afgørelse i Energitilsynet kan følgende citeres:

"Såvel Energitilsynet (det tidligere Gas- og Varmeprisudvalg) og Konkurrenceankenævnet har tidligere behandlet spørgsmålet om hvilke krav, der med rimelighed kan stilles til fjernvarmevands fremløbstemperatur.

Udgangspunktet er, at alle forbrugere skal have leveret fjernvarmevandet på samme betingelser, herunder til samme temperatur, men millimeterretfærdighed skal ikke tilstræbes, og i et fjernvarmesystem vil der altid være aftagere, hvis forbrugssted ligger således placeret på ledningsnettet, at de ikke vil modtage fjernvarmevandet med samme indgangstemperaturer som forbrugere, der ligger tæt på forbrugsstedet.

Indgangstemperaturerne kan ikke være ens for alle forbrugere inden for forsyningsområdet, og temperaturen vil endvidere tillige altid variere afhængigt af årstid og belastning.

Energitilsynet og ankenævnet har i en række tilfælde accepteret, at fjernvarmeværket anvender fremløbstemperaturer ned til 60 grader celsius som gennemsnit for en periode. En gennemsnitlig fremløbstemperatur på 60 grader celsius er ikke at betragte som en minimumsgrænse, og ved et gennemsnit over en periode, vil der være tidspunkter, hvor fremløbstemperaturen er lavere end gennemsnittet, og andre, hvor den er højere.

Tilsvarende forhold må også gøre sig gældende i den aktuelle sag. Roskilde kommune har tidligere gjort Energitilsynet opmærksom på, at der er tekniske og økonomiske begrænsninger for, hvor ensartede temperaturforhold, det er muligt at få i fjernvarmenettet. Energitilsynet ser ingen anledning til at betvivle, at der forekommer sådanne begrænsninger.

Roskilde kommune oplyser i redegørelsen af 18. november 2003, at kommunen har kontrolleret fremløbstemperaturen fra Hovedcentralen til 2 punkter længst væk fra forsyningsledningerne til fjernvarme samt til vikingeskibsmuseet, som er opland til Deres ejendom. Kommunen har fundet, at der i oktober måned i gennemsnit er 76 grader celsius i hovedledningen ved vikingeskibs-

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 2 af 9

museet. Det ses endvidere af vedlagte oversigt over frem- og returløbstemperaturer på fjernvarmevandet ved vikingeskibsmuseet, at fremløbstemperaturen svinger mellem 67,4 og 86 grader celsius og returløbstemperaturen mellem 41 og 51 grader celsius.

En fremløbstemperatur på omkring 76 grader celsius i oktober 2003, som er blevet konstateret i oplandet til Deres ejendom, forekommer ikke urimelig. Det kan heller ikke umiddelbart anses for urimeligt, jf. ovenfor, at fremløbstemperaturen i 2003 svinger mellem 67,4 og 86 grader celsius.

Det fremgår endvidere af afkølingstariffen, at der opnås mindrebetaling ved en bedre årlig gennemsnitlig afkøling end 35 grader celsius og en mere betaling for mindre end 30 graders årlig gennemsnitlig afkøling. En afkøling mellem 30 og 35 grader celsius udløser hverken mer- eller mindrebetalning vel vidende, at der er forskellige forhold i fjernvarmenettet.

Roskilde kommune har tidligere til Energitilsynet oplyst, at der vil blive adgang til dispensation for afkølingsafgiften for ejendomme, der har en afvigende lav fremløbstemperatur. Energitilsynet skal anbefale Dem at kontakte Roskilde kommune, dersom De ønsker at forfølge dette forhold yderligere.

Energitilsynet har i den aktuelle sag ikke vurderet størrelsen af mer/mindrebetalingen ved afkølingstariffen, herunder selve grundlaget for beregningen af betalingen.

Energitilsynet har på nuværende tidspunkt alene vurderet det principielle i at indføre en sådan afkølingstarif. Det kan oplyses, at der af de leveringsbestemmelser, der af forsyningen er anmeldt til Gas- og Varmeprisudvalgets register, fremgår en afkølingsbestemmelse. Forsyningen har, indtil nu, ikke håndhævet denne bestemmelse.

Endelig skal det bemærkes, at der i Roskilde Fjernvarmeforsynings område anvendes afregning efter energimåling, der i højere grad er robust over for forskelle i fremløbstemperatur.

Afregning efter energimåling betyder, at forbrugere alene kommer til at betale for den energimængde, der så at sige "trækkes ud" af det cirkulerende fjernvarmevand.

På den baggrund finder Energitilsynet ikke anledning til at foretage yderligere i sagen."

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 3 af 9

Energitilsynet oplyste i et følgebrev af 1. december 2003 til [...], at Roskilde Kommunes afkølingstarif var anmeldt til Energitilsynet den 16. juli 2003.

[...] klagede ved brev af 8. december 2003 over Energitilsynets afgørelse. Fra klagen citeres:

"Med henvisning til Energitilsynets formålsparagraf, citeret ud fra Energitilsynets skrivelser [...] ankes Energistyrelsens behandling/afgørelse af den af mig rejste principielle sag, da Energitilsynet, muligvis af bekvemmelighedsgrunde, ikke har arbejdet for at fremme de anførte formålsparagraffer, og tilsikret en rimelig og retfærdig omkostningsfordeling blandt fjernvarmeforbrugerne i Roskilde. Et enkelt, alternativt afregningssystem ville løse problemerne, men der er ikke vist initiativ og vilje til at finde en afbalanceret løsning.

Begrundelse:

Jeg har, på baggrund af modtagne oplysninger og egne målinger, konstateret, er der områder med høj fremløbstemperatur og andre med lav. Forskellen er på mere end 10 grader. Konsekvensen af de indførte system er som følger:

De forbrugere, der får vand med høj fremløbstemperatur har ikke incitament til at udvise særlig omhu for at afkøle 30 grader i gennemsnit.

De har, som forbrugere, glæde af den høje temperatur i varmevekslere og radiatorer og de opfylder problemløst kravet om min. 30 grader afkøling, samtidig med, at de sender vand retur med en så høj en returvandstemperatur, at der opstår et betydeligt varmetab i returrørsystemet.

Disse forbrugere, der intet foretager sig, men øger varmespildet, får oven i bekvemmeligheden ved høj fremløbstemperatur bonusbetaling for deres adfærd

Omvendt for forbrugere med lav fremløbstemperatur.

De har ulempen ved en lav temperaturgradient på radiatorer/varmevekslere og de må vise stor omhu for at afkøle 26-30 grader.

Disse forbrugere har med deres adfærd aktivt medvirket til at energien udnyttes optimalt på forbrugsstedet, og de medvirker til at mindske varmetabet på returvandssystemet.

Disse omsorgsfulde forbrugere straffes med en "forbrugsbøde".

Systemet tilgodeser således ikke formålet.

Er udgangskravet 30 grader har

-en forbruger med 75 grader indgangstemperatur 45 grader til disposition.

-en forbruger med 66 ----- 36 -----

Dif. 25%

En afvigelse i betingelserne på 25 % ønsker Energitilsynet ikke at forholde sig til med begrundelsen: vi kan ikke beskæftige os med millimeter - nøjagtighed.

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 4 af 9

Anke punkt I.

Finder Energi Klagenævnet, at det er acceptabelt, at Energitilsynet godkender et tarifsystem, der medfører de fremhævede, indlysende skævheder i forbrugernes betingelser, og med bonus honorerer den passive forbruger, der tilfældigvis får høj indgangstemperatur?

Anke punkt 2.

Energistyrelsen afviser i sine svarskrivelser kritik med, at der ikke kan opnås millimeter nøjagtighed i et afregningssystem. Deler Energiklagenævnet Energistylsens opfattelse af at, 25 % forskel i forbrugernes betingelser, er en ubetydelig forskel?

Forslag:

Da Kommunen har meddelt Energitilsynet, hvorledes fremløbs-temperaturerne er i de enkelte områder, kan alle forbrugere få et mere retfærdigt tarifsystem med incitament for alle til at spare, ved at opdele nettet i 2-3 Zoner, med hvert sit "sparekrav" indbygget i beregningsmodellen.

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 5 af 9

Energitilsynet fremsendte den 6. januar 2004 sin redegørelse i sagen. Tilsynet bemærkede, at efter dets vurdering var Erik Sylvests klagepunkter overfor Energiklagenævnet allerede behandlet i Energitilsynets afgørelse af 1. december 2003. Tilsynet anførte desuden, at adgangen til at anmode om dispensation fra afkølingskravet "opfanger" det problematiske i forskelligt afkølingspotentialer forskellige steder i ledningsnettet. Derudover ville der altid i et fjernvarmesystem være aftagere, hvis forbrugssted lå sådan placeret på ledningsnettet, at de ikke ville modtage fjernvarmevandet med samme indgangstemperatur som forbrugere, der lå tæt på produktionsstedet. Endelig henviste tilsynet til Energiklagenævnets afgørelse af 3. december 2003 (j.nr. 21-194) hvor nævnet stadfæstede Energitilsynets afgørelse af 27. august 2003 om indførelsen af afkølingstarif i Roskilde Kommune.

Den 23. februar 2004 fremsendte [...] bemærkninger til tilsynets redegørelse. Fra brevet citeres:

"Til den fremsendte kopi af Energitilsynets udtalelse vedr. min klage af 8. dec. har jeg følgende kommentarer.

Det er beklageligt, at Energitilsynet med sit indlæg tilsigter at gøre den tidligere afgørelse "Sag [...] klage over indførelse af afkølingstarif systemet 1 Roskilde" som den altdækkende *carte blanche* til, uden at tage stilling til den konkrete substans, at afvise alle øvrige, meget konkrete, rejste sager!

Netop denne arrogante attitude understreger med al tydelighed, at argumentet, der anføres 1 afsnit 4, - Forbrugeren har adgang til at anmode om dispensation fra afkølingskravet, og opfanger den af Erik Sylvest anførte problematik -, er illusorisk retorik, da

enhver henvendelse, som det også blev i mit tilfælde, afvises med " at forbrugeren kan ikke forvente millimeternøjagtighed".

Hertil kommer, at en varmemeforbruger ikke har mulighed for at dokumentere sine dårlige aftagerbetingelser, da kun varmeforsyningen har de nødvendige oplysninger!

Det er beklageligt, hvis Energitilsynet ikke har været i stand til at se forskellen på den tidligere rejste, [...] sag, der er en indsigelse imod indførelsen af kølingstarifsystemet i Roskilde og min, der anerkender det principielt hensigtsmæssige i afregningssystemet, men på betingelse af, at det opfylder Energitilsynets egen fremsatte betingelse/udgangspunkt - alle forbrugere skal have leveret fjernvarme på samme betingelser, men millimeterretfærdighed skal ikke tilstræbes.

Den sidste, brede tilføjelse er blevet Varmeforsyningens og Energitilsynets evige lette og uforpligtende parade, som værn mod forbrugerne.

Der er mig bekendt ingen anden offentlig forvaltning, skatteforvaltning, kommunal forvaltning, a-kasser, vand- og elforsyning eller sygehusvæsen, der forvaltes på et så flygtigt grundlag!

Fjernvarmeforsyningen har nu fremlagt tal for fremløbstemperaturerne i forskellige byområder, og de viser forskelle på 7 Grader 1 Hovedledningen. De oplyser endvidere, at der er 1-2 grader tab i områdestikledninger og yderligere 1-2 grader i husstikledninger. Særligt udsatte har et højere tab i stikledningerne som f.eks. på de 70 meter til vort hus.

De af varmeforsyningen anførte temperaturer opsummeres til min 10 grader forskel i indgangstemperatur, hvilket i praksis betyder, som fremhævet i min klage, en effektiv forskelsbehandling af forbrugerne på 25 %, hvilket gør ankepunkterne til centrale elementer i vurderingen af forvaltningen af det nuværende system.

Jeg opfordrer Energi Ankenævnet til, at træffe en beslutning, der anerkender mine synspunkter, for derigennem at få aktiveret Varmeforsyningen og Energitilsynet til at indføre den simple foreslåede zoneopdeling, der kan bringe den effektive afvigelse ned på 5-6 % samt ikke belønner de passive, der blot er heldige at ligge gunstigt på nettet, men gør dem til aktive forbrugssparere.

Varmeforsyningen får arbejdet med en engangskodning, men de, samt varmemeforbrugerne, undgår en række omkostningskrævende sager, for vurdering af enkelttilfælde."

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 6 af 9

Ved brev af 25. februar 2004 fremsendte Roskilde Kommune, Teknisk Forvaltning et temperaturmåling fra [...] i perioden 5.12.2003 til 28.1.2004, hvor fremløbstemperaturen lå mellem 65° – 79° Celsius afhængig af den øjeblikke-

lige udetemperatur. Kommunen anførte desuden, at den ikke havde bemærkninger til Energitilsynets afgørelse.

Supplerende oplysninger

Det fremgår af sagen

- at Roskilde Kommune, Forsyningsafdelingen i et brev af 6. november 2003 til Erik Sylvest bl.a. oplyste, at udsvinget i kr. på incitamentstariffen var begrænset til maksimum 10 % af varmeregningen,
- at Erik Sylvest i en mail af 13. november 2003 til Forsyningsafdelingen oplyste, at indgangstemperaturen i hans ejendom den 31. oktober 2003 var 67,5 grader, mens at den på hovedledningen i Frederiksborgvej var oplyst til at være 74,9 grader, svarende til et tab på 10 %,
- at Roskilde Kommune, Forsyningsafdelingen i et brev af 18. november 2003 til Energitilsynet meddelte, at den havde kontrolleret fremløbstemperaturen fra hovedcentralen til 2 punkter længst væk på forsyningsledningerne til fjernvarme samt ved Vikingeskibsmuseet, der var opland til [...] ejendom og
- at kontrollen viste, at på strækningen mellem hovedcentralen og vikingeskibsmuseet blev der maksimalt tabt 3° Celsius ved en udgangstemperatur fra hovedcentralen på 76°, mens der på strækningen fra hovedcentralen til Haraldsborg, som var et af de punkter, der lå længst væk fra hovedcentralen, maksimalt blev tabt 5° Celsius,
- at forsyningsafdelingen i samme forbindelse oplyste, at den regnede med et tab på 1-2° Celsius på et stik fra hovedledningen ind i en ejendom samt at målinger viste, at gennemsnitstemperaturen i hovedledningen ved Vikingemuseet i oktober måned 2003 var 76° Celsius.

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 7 af 9

Energiklagenævnets tidligere praksis

I sag 97-2311-0032 var der klaget over Energitilsynets afgørelse vedr. Albertslund Varmeværks afkølingstarif/incitamentstarif. Ved afgørelse af 5. april 2002 (j.nr. 97-2311-0032) fandt Energiklagenævnet, at varmeværkets anvendte incitamentstakst ikke var i tilfredsstillende overensstemmelse med Gas- og Varmeprisudvalgets godkendte principper på området, og med varmeværkets leveringsbetingelser om at bonus og straf i incitamentstariffen skulle gå lige op. Sagen blev henvist til fornyet behandling til tilsynet, bl.a. med henblik på forhandling med Albertslund Varmeværk efter varmemforsyningslovens § 21, stk. 4.

Ved sin afgørelse af 3. december 2003 (j.nr. 21-194) tog Energiklagenævnet stilling til, om den af Roskilde Kommune indførte afkølingstarif var i strid med varmemforsyningsloven. Der var klaget over Energitilsynets afgørelse, der havde godkendt afkølingstariffen, og klageren havde anført, at det var urimeligt at indføre en afkølingstarif, når indgangstemperaturen hos forbrugerne ikke var

ens, idet forbrugere med en lav indgangstemperatur kun havde små chancer for at øge afkølingen.

Energiklagenævnet stadfæstede Energitilsynets afgørelse med henvisning til, at forskelle i fremløbstemperaturen for de enkelte forbrugere ikke hindrede Roskilde Kommune, Forsyningsafdelingen, i at indføre en afkølingstarif, bl.a. fordi der ved udformningen af tariffen blev taget højde for forskelle i fremløbstemperaturer, og fordi der var mulighed for dispensation for ejendomme, der havde en afvigende lav fremløbstemperatur.

Energiklagenævnets bemærkninger

Nævnet bemærker indledningsvis, at klagerens henvisning til, at der er 25 % forskel i betingelserne for varmeaftagere i Roskilde Kommune, ikke er korrekt, idet temperaturniveauet ikke har indflydelse på fjernvarmeafregningen.

Den energi, forbrugeren modtager i et fjernvarmesystem, er produktet af den vandmængde, der sendes gennem rørene, og den forskel, der er mellem indgangs- og udgangstemperaturerne ved måleren ved husmuren hos den enkelte forbruger. Temperaturen i gade- og stikledninger har derfor ikke betydning for tarifieringen. Energien i de to tilfælde, som klageren beskriver i sin klage, med en fremløbstemperatur på henholdsvis 75° og 66° Celsius og en afkøling på 30° er derfor den samme.

Det er givet mere bekvemt at modtage vand med en højere temperatur, men såfremt fjernvarmeværket skulle forsyne de fjernest liggende forbrugere med vand med en indgangstemperatur på 75 grader Celsius, ville det medføre betydelige omkostninger på fjernvarmeværket og et større varmetab i gade- og stikledninger. I så fald ville alle forbrugere påføres meromkostninger.

Nævnet bemærker, at begrundelsen for at indføre afkølingstariffen er saglig, idet den skal fremme en bedre afkøling og dermed en mere energibevidst adfærd hos forbrugerne. Nævnet bemærker tillige, at der ved udformningen af afkølingstariffen er taget hensyn til forskelle i fremløbstemperaturer, ligesom der er mulighed for dispensation for ejendomme, der har en afvigende lav fremløbstemperatur.

Nævnet kan derfor henholde sig til sin tidligere afgørelse af 3. december 2003, der slog fast, at forskelle i fremløbstemperaturerne ikke var til hinder for at Roskilde Kommune, Forsyningsafdelingen indførte en afkølingstarif.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 1. december 2003 stadfæstes.

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 8 af 9

Afgørelsen er truffet i medfør af § 26 i lov om varmemforsynings, jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 med senere ændringer.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 21. september 2004.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til [...], Roskilde Forsyning og Energitilsynet.

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnnsformand

23. september 2004

J.nr.: 21-225

Eksp.nr.: 17043

DAL

Side 9 af 9

/ Dorte Lomholt
Fuldmægtig